

Juuan kunnan lausunto hallituksen esitykseen liikennekaareksi sekä eräksi siihen liittyviksi laeiksi

327/08.00.00/2016

Khall 23.05.2016 § 129

Liikenne- ja viestintäministeriö pyytää 18.4.2016 päivätyllä kirjeellä lausuntoa luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle liikennekaareksi sekä eräksi siihen liittyviksi laeiksi. Lait on tarkoitettu tulemaan voimaan 2017. Lausunto pyydetään antamaan viimeistään 23.5.2016. Esitysluonnos on saatavilla ministeriön verkkosivuilla osoitteessa:

<http://www.lvm.fi/lvm-site62-mahti-portlet/download?did=200477>

Lausuntopyynnössä kuvataan hanketta seuraavasti: ”Liikennekaari on osa hallituksen kärkihanketta, jolla toteutetaan hallitusohjelman kärkihankkeita digitaalisen kasvuympäristön rakentamiseksi sekä säädösten sujuvoittamiseksi. Tavoitteena on luoda edellytykset uuden teknologian, digitalisaation ja uusien liiketoimintamallien käyttöönotolle liikennesektorilla. Tätä kautta voitaisiin saavuttaa entistä paremmin käyttäjien tarpeisiin vastaavia liikennepalveluita ja mahdollistaa uutta liiketoimintaa sektorilla.

Liikennekaari yhdistäisi ja uudistaisi henkilö- ja tavaraliikennettä koskevat säännökset. Liikennekaarella ehdotetaan avattavaksi liikkumispalveluja koskevat olennaiset tiedot ja säädettäväksi lippu- ja maksujärjestelmien yhteentoimivuudesta. Näin liikenteen palvelut olisivat mahdollisimman hyvin kaikkien tavoitettavissa ja myös tarkoituksenmukaisella tavalla yhdisteltävissä.

Esityksellä muutettaisiin nykytilaa, jossa liikenteen markkinat ovat vahvasti säännellyt ja julkisin toimin ohjatut. Samalla edistettäisiin liikennepalveluiden syntymistä asiakaslähtöisesti, markkinaehtoisesti ja terveen kilpailun pohjalta. Liikennepalvelujen ostot ja muu julkinen tuki liikennejärjestelmälle ovat valtion- ja kuntataloudessa merkittävä menoerä. Kun palveluja voitaisiin tarjota, yhdistellä ja käyttää monipuolisemmin ja tehokkaammin, voitaisiin saavuttaa merkittäviä kustannussäästöjä. Esitys tukee hallitusohjelman tavoitteita kuntien kustannusten karsimisesta sekä kilpailukyvyn vahvistamisesta elinkeinoelämän ja yrittäjyyden edellytyksiä parantamalla.”

Tavara- ja henkilöliikenteessä mukaan lukien taksiliikenteessä esityksen tavoitteena on sääntelyn keventäminen ja sääntelyn yhdenmukaistaminen. Suurimpia muutoksia esitetään nykyiseen taksijärjestelmään ja taksiliikenteeseen: kiintiö-, asemapaikka- ja enimmäishintasääntelystä luovuttaisiin, autokohtainen taksilupa muutettaisiin toimijakohtaiseksi taksiliikenneluvaksi ja taksiluvan saamisedellytyksiä kevennettäisiin.

Linja-auto- ja kuorma-autoliikenteen ammattimaisissa henkilö- ja tavarakuljetuksissa esitetään osin luvanvaraisuuden poistamista,

osin lupavaatimusten keventämistä karsimalla sellaisia kansallisesti asetettuja lisävaatimuksia toiminnassa, joka on EU-lainsäädännön piirissä.

Esityksen mukaan luovuttaisiin reittiliikenne- ja kutsuliikenneluviita. Tavaraliikenteessä luovuttaisiin luvanvaraisuudesta pakettiautoilla tapahtuvissa kuljetuksissa, kun kokonaismassaraja lupavaatimukselle nostettaisiin 2 tonnista 3,5 tonniin. Joukkoliikenteen palvelutasosta säädetään EU:n palvelusopimusasetuksessa. Joukkoliikennelain mukaisesta kansallisesta reittiliikennelupamennettelystä esitetään luovuttavaksi. Silloin kun toimivaltainen viranomainen näkisi tarpeelliseksi täydentää markkinaehtoisen liikenteen palveluntarjontaa, sillä olisi käytössä EU:n palvelusopimusasetuksen mukaiset menettelyt. Toimivaltainen viranomainen voisi jatkossakin turvata hankkimansa liikenteen tarjonnan asettamalla palvelusopimusasetuksen mukaisen yksinoikeuden erillisellä hallintopäätöksellä. Liikennekaareissa säädettäisiin, että päätöksen tehosteeksi voitaisiin asettaa uhkasakko.

Toimijoita ja muita lausunnonantajia pyydetään erityisesti kiinnittämään huomiota omaa toimintaansa koskeviin ehdotuksiin ja niiden vaikutusarvioihin.

Kjoht esitys

Juuan kunta antaa seuraavan lausunnon:

Liikenteessä on merkittävää markkina- ja tehostamispotentiaalia. Maassa, jossa liikenneverkko on laaja ja liikennevirrat ovat suhteellisen ohuita, on tärkeitä löytää keinoja ja toimintamuotoja, joilla voidaan hyödyntää olemassa olevaa liikenneverkkoa nykyistä tehokkaammin.

Liikkumis- ja kuljetuspalvelujen kehittämisessä tärkeitä on luoda edellytyksiä toimiville palveluille, jotka mahdollistavat eri kulku-
muotojen yhdistelyn matkoilla. Tämä koskee niin henkilökuljetuksia kuin myös elinkeinoelämän kuljetuksiakin. Juuan kunta kannattaa esityksen linjausta siitä, että liikkumispalveluiden kannalta olennaisten tietojen saatavuutta ja tietojen yhteensopivuutta ja -toimivuutta vahvistetaan.

Sääntelyn keventäminen ja yhdenmukaistaminen sekä toimintojen hallittu avaaminen kilpailulle on lähtökohtaisesti kannatettavaa. Suomi on isoja kaupunkiseutuja lukuun ottamatta pääosin harvaan asuttu maa, jossa etäisyydet ovat paikoin varsin pitkiä. Markkinaehtoisten henkilö- ja joukkoliikennepalvelujen tuottamisen edellytykset vaihtelevat suuresti maan eri osissa ja myös maakuntien sisällä. On tärkeitä, että siellä missä markkinaehtoiset liikennepalvelut eivät kykene turvaamaan arkipäivän välttämättömiä liikennepalveluja, ne voidaan järjestää julkisen hallinnon ohjauksessa ja resurssoina.

Taksijärjestelmän muuttamisen vaikutuksista kuntien kustantamiin kuljetuksiin ei luonnoksessa kerrotun mukaisesti ole juurikaan tutkimustietoa. Eli ei ole tiedossa aiheuttaisivatko muutokset säästöjä vai lisäkustannuksia kunnille. Myöskään kuljetusten hin-

tojen avaaminen markkinaehtoiselle toiminnalle edellyttää erityisen tarkkaa harkintaa. Markkinaehtoinen hinnoittelu ei saa johtaa tilanteeseen, jossa harvaan asutulla alueella taksipalveluiden hinnat nousevat kaupunkiseutuja huomattavasti korkeammaksi. Sen vuoksi lakiin tulisi kirjata sitovia hintatasoja. Taksimatkojen hinnat Ruotsissa karkasivat käsistä taksiliikenteen vapauttamisen myötä, ja kyydin turvallisuudesta ei vastaa kukaan, joten samaa virhettä ei tule toistaa.

Haja-asutusalueen palveluiden ja elinkeinotoimintojen kannalta on tärkeää, että taksipalveluita on edelleen saatavilla vähintään nykyisellä laatu- ja hintatasolla. Taksiliikenne korvaa suurilta osin puuttuvaa joukkoliikennettä. Nykyinen järjestelmä on maaseudun kannalta hyvä ja takaa saatavuuden myös harvaan asutulla alueella. Taksipalveluiden vapauttaminen ei saa johtaa siihen, että koko maan kattavaa taksijärjestelmää ei enää olisi. Näin ollen lain jatkovalmistelussa tulee huomioida, että lakimuutos ei saa heikentää palveluiden saatavuutta harvaan asutulla alueella tai asettaa palvelun hintaa ihmisille liian korkeaksi.

Khall päätös

Jari Hyykky ilmoitti esteellisyytensä asian käsittelyyn ja poistui kokouksesta asian käsittelyn ajaksi.

Hyväksyttiin.

23.5.2016 tarkastetusta pöytäkirjasta kirjoitetun otteen oikeaksi todistaa:

Juuassa 24.5.2016

virallisesti

Aki Jäppinen
pöytäkirjanpitäjä